

Jobbe etter 67?

Hvis du fortsetter å jobbe etter at du fyller 67 år, kan tjenestepensjonen din bli redusert. Likevel vil det alltid lønne seg økonomisk å jobbe.

Et viktig budskap i pensjonsreformen er at det skal lønne seg å jobbe lenger. Samtidig er det slik at hvis du kun ser på tjenestepensjonen, kan det være at den blir redusert fra du er rundt 68 år og likevel jobber videre. Selv om tjenestepensjonen din fra SPK reduseres, vil alderspensjonen din fra folketrygden øke desto mer slik at summen som faktisk kommer inn på kontoen din vil øke litt dersom du fortsetter å jobbe etter 67 år. Mange lurer imidlertid på hvorfor tjenestepensjonen fra SPK blir mindre og mindre dess lengre man arbeider forbi 67 år.

Se på totalen ved samtidig uttak i folketrygden og i tjenestepensjonen (SPK)

Det enkle svaret er at det er størrelsen på pensjonen din i folketrygden som avgjør hvor stor den offentlige tjenestepensjonen din blir. Jo høyere alderspensjonen din fra folketrygden er, desto lavere blir altså tjenestepensjonen fra SPK. Hvorfor det? Jo fordi du har en såkalt brutto tjenestepensjon som garanterer at du får en pensjon på 66 prosent hvis du har full opptjening og ikke har tatt ut alderspensjon fra folketrygd på et tidligere tidspunkt. SPK utbetaler altså ikke 66 prosent pensjon etter 67 år, men garanterer at du får 66 prosent, *inkludert* det du får fra folketrygden. Når alderspensjonen til folketrygden øker og øker dess lengre vi avventer uttaket, vil tjenestepensjonen fra SPK altså reduseres nesten tilsvarende, men ikke helt. Du får litt ekstra ved å stå lengre men det er ikke store summer det er snakk om. Dette gjelder altså når du tar ut alderspensjon fra folketrygd og tjenestepensjon fra SPK samtidig.

Et eksempel – samtidig uttak

La oss se på tallene til en person, Per, som er født i 1953. Han har full opptjening i tjenestepensjonsordningen og 40 års opptjening i folketrygden. Årslønnen er 520 000 kroner. Vi ser bort fra regulering, skatt og eventuell lønnsvekst.

Hvis Per velger å slutte å jobbe når han er 67 år, ser pensjonen hans slik ut:

Pers alderspensjon fra folketrygden =	254 027
Pers tjenestepensjon fra SPK=	89 173
Totalt =	343 200

Hvis Per velger å jobbe til han blir 70 år, og venter med å ta ut pensjonen fra både folketrygden og SPK, blir pensjonen slik:

Pers alderspensjon fra folketrygden =	301 800
Pers tjenestepensjon fra SPK=	57 217
Totalt =	359 017

Det lønner seg å jobbe

Sammenligner vi disse tallene, ser vi at alderspensjonen fra folketrygden har økt fra 67 til 70 år, mens tjenestepensjonen fra SPK er redusert. Totalen har imidlertid økt. I tillegg har Per jobbet i tre år og har tjent til sammen 1 560 000 kroner. Pensjon i samme periode ville vært 1 029 600 kroner. Selv om tjenestepensjonen er redusert, lønner det seg å jobbe ved at lønnen er høyere enn den totale alderspensjonen man alternativt ville hatt og totalen blir høyere om man jobber til 70 år. Den blir som nevnt riktignok ikke veldig mye høyere ved å stå tre år ekstra i arbeid, men slik er pensjonssystemet for offentlig tjenestepensjon i Norge bygd opp.

Per har full opptjening som 67-åring. Hadde han ikke hatt det, og hadde han fortsatt å jobbe uten å ta ut pensjon fra folketrygden eller SPK, ville pensjonsopptjeningen hans fortsette å øke. Dermed ville han ha fått en enda større effekt enn det vi så i eksemplet med Per rett over.

Et eksempel – uttak på forskjellig tidspunkt

Det er også mulig å ta ut pensjon fra folketrygden og fortsette å jobbe samtidig. På den måten vil du i en periode få pensjonen samtidig med din lønnsinntekt. Da er det greit å vite at tidspunktet for når du tar ut alderspensjon fra folketrygden i forhold til tjenestepensjonen, har betydning. Du får nemlig den høyeste pensjonen dersom alderspensjonen i folketrygden og tjenestepensjonen fra Statens pensjonskasse tas ut samtidig.

La oss se hvordan det går med pensjonen til Per hvis han velger å ta ut alderspensjonen fra folketrygden og SPK på ulikt tidspunkt.

Per tar ut alderspensjon fra folketrygden når han fyller 67 år, men jobber til han er 70 år:

Pers alderspensjon fra folketrygden fra 67 år =	254 027
Pers tjenestepensjon fra SPK fra 70 år =	57 217
Totalt fra 70 år =	311 244

Det er altså en forskjell på drøyt 30 000 kroner på dette alternativet og alternativet med samtidig uttak ved 67 år. Hvordan er det mulig?

Dess lenger du venter, dess mer fra folketrygden

Svaret på det er at SPK regner ut tjenestepensjonen som om du tar ut alderspensjon fra folketrygd og tjenestepensjon samtidig. Om du velger å forskuttere folketrygd før du reelt sett går av med pensjon, har du full anledning til det. Det eneste det utgjør er at summen fra folketrygden blir lavere fordi du velger å utbetale den over flere år. Det betyr at totalen ikke lengre blir 66 prosent, men noe lavere. Hvor lav den blir avhenger hvor tidlig du begynte uttaket fra folketrygden.

SPK kompenserer altså ikke for at du velger å ha både lønn og pensjon fra folketrygden i en periode. I så fall ville ikke pensjonsreformen hatt noen virkning for offentlige ansatte. Hadde du ventet med begge uttakene ville du hatt de 66 prosentene, som er lovnaden ved full opptjening og som beskrevet i de to første eksemplene.

Pensjon før 67?

Pensjonsreformen har også åpnet for muligheten til å ta ut alderspensjon fra folketrygden fra du fyller 62 år. Velger du dette, vil den opptjente pensjonen din fordeles over flere år enn om du går av som 67-åring. Det betyr at du får mindre utbetalt i året, men til gjengjeld statistisk sett i flere år. Har du rett til offentlig tjenestepensjon får du den utbetalt fra når du velger å fratrukke stillingen, tidligst når du er 67 år.

Så hvor lenge skal du jobbe?

Det er naturligvis en helhetsvurdering, både i forhold til livssituasjonen din, ønsket om å fortsette i arbeid og økonomien din. For mange har det større betydning å ha lønnsinntekt noen år ekstra, selv om det kan bety at tjenestepensjonen isolert sett reduseres.

Når du skal ta ditt valg, er det viktig å ha så god informasjon tilgjengelig som mulig. For eksempel er pensjonen din avhengig av fødselsåret ditt, lønnen din og pensjonsopptjeningen i både folketrygden

og tjenstepensjonsordningen. Det er også viktig å være klar over at etter at du har gått av med tjenstepensjon fra SPK, kan eventuell inntekt i fremtiden gi redusert pensjon. SPK og folketrygden har forskjellige regler når det kommer til inntekt ved siden av alderspensjonen. Folketrygden sin alderspensjon avkortes aldri pga inntekt. SPK sin alderspensjon avkortes heller ikke om inntekten kommer fra «privat sektor» altså et arbeidsforhold som ikke har tilknytning til stat eller kommune. Den avkortes heller ikke om du er ansatt på pensjonistvilkår og mottar pensjonistavlønning. Men den avkortes hvis du blir ansatt i et vanlig statlig eller kommunalt arbeidsforhold, eller hos en arbeidsgiver med tilknytning til en offentlig tjenstepensjonsleverandør.

Trenger du mer informasjon?

Du finner mye informasjon på Statens pensjonskasses nettsider – www.spk.no. I tillegg er du velkommen til å søke veiledning – ring 02775.